

Zimní pohled na Borotín

Foto: Vladislav Hladil

Borotínský zpravodaj

Prosinec 2023

vydává obec Borotín

www.obecborotin.cz

Informace o konání veřejného zasedání Zastupitelstva obce Borotín

Veřejné zasedání ZO se uskuteční **ve čtvrtek 14.12.2023 v 17 hodin** na OÚ Borotín.

Návrh programu:

- 1) Zahájení
- 2) Projednání a schválení rozpočtu MŠ na rok 2024
- 3) Projednání a schválení rozpočtu obce Borotín na rok 2024
- 4) Projednání a schválení střednědobého výhledu rozpočtu obce na roky 2025 - 2026
- 5) Projednání a schválení Plánu inventur obce Borotín k 31.12.2023
- 6) Projednání a schválení obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství
- 7) Projednání a schválení obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů
- 8) Projednání a schválení dodatku č.2 ke Smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu ze dne 27.8.2018
- 9) Projednání a schválení darovací smlouvy Charitě Blansko
- 10) Projednání a schválení podání žádosti o dotaci do PRV JMK 2024 na rekonstrukci jeviště a opravu parketové podlahy ve velkém sále KD Borotín
- 11) Projednání a schválení kupní smlouvy na pozemek p.č.2358/8
- 12) Projednání a schválení kupní smlouvy na část pozemku p.č.4079
- 13) Projednání a schválení nabídky na studii proveditelnosti úprav borotínské návsi
- 14) Projednání a schválení rozpočtového opatření
- 15) Různé, diskuze
- 16) Závěr

Upřesněný program bude zveřejněn nejpozději 7 dní před zasedáním na úřední desce obce Borotín.

Poděkování starosty

Vážení občané,
rok uběhnul jako voda a máme před sebou opět čas vánoční.

Na rozdíl od let minulých jsme koupili a zasadili nový stromek – kavkazskou jedli, kterou budeme každoročně na Vánoce zdobit a rozsvěcovat vždy na 1. adventní neděli. Výbor zastupitelstva pro kulturu připravuje velmi pěkné rozsvícení vánočního stromu a věřím, že v organizování podobných akcí bude i nadále pokračovat. Adventní věnec před prodejnou COOP a svítící vánoční hvězdu na zastávce instaloval pan Tomáš Köhler, který se bude po celou dobu adventu o něj starat. Paní Iveta Müllerová vyzdobila vánočně autobusovou zastávku a vstup na obecní úřad. Touto cestou oběma děkuji za pěkné přispění ke sváteční náladě.

Ve spolupráci s mikroregionem Malá Haná se podařilo opět zajistit stolní kalendáře na rok 2024, tentokrát s novou tematikou „Recepty z Malé Hané 2024“. Kalendář dostáváte s tímto zpravodajem. Věřím, že Vás tento dárek potěší.

Touto cestou děkuji Mgr. Michalovi Schustrovi, zastupitelům a dalším zástupcům organizací, knihovny a MŠ za pravidelné příspěvky do borotínského zpravodaje.

Dále bych chtěl touto cestou poděkovat všem členům organizací i jednotlivým občanům Borotína, kteří svou činností přispěli k dobré reprezentaci Borotína. Děkuji i všem, kteří si udržují vzorný pořádek před svými domy, sečou trávu a vysazují květiny a v zimě umožňují prohrnování sněhu na místních komunikacích tím, že svá vozidla umísťují ve svých garážích, popř. na odstavné plochy.

Vážení občané, dovoluji mi, abych Vám jménem Zastupitelstva obce Borotín popřál příjemné prožití svátků vánočních a do nového roku 2024 všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a štěstí.

Ing. Zdeněk Toul, starosta

Zimní údržba

Zimní údržbu komunikací v obci bude opět zajišťovat pan Martin Přichystal. Chodníky budou udržovat pracovníci obce pan Oliva a pan Chlup za pomoci naší techniky, která se osvědčila již minulou zimu.

Nové obecně závazné vyhlášky platné od 1.1.2024

Na základě novely zákona o místních poplatcích jsou všechny obce v ČR povinny přijmout nové vyhlášky vztahující se k místním poplatkům. Na zasedání ZO dne 14.12. budou předloženy ke schválení 2 nové vyhlášky.

Výběr místních poplatků za odpad se nově bude řídit Obecně závaznou vyhláškou č.1/2023 – O místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Touto vyhláškou se stanovuje nová výše poplatku za odpad **800 Kč** za rok za občana s trvalým pobytem v obci a **800 Kč** za objekt, ve kterém není hlášena k pobytu žádná osoba. Tyto poplatky pokrývají necelých 50 % všech nákladů na odvoz a likvidaci odpadů, zbytek doplácí obec. Díky vzornému třídění odpadu vyplácí firma Eko-kom obci zpět cca 130 000,- Kč.

Dále výběr místních poplatků za psy se bude nově řídit vyhláškou č.2/2023. Výše poplatků za psy se nemění.

U obou vyhlášek se mění datum splatnosti poplatků až do 30.září daného roku.

Účinnost vyhlášek bude od 1.1.2024.

Sběrný dvůr Velké Opatovice

Starosta obce Borotín sděluje všem plátcům za odpad, že od ledna 2024 bude možnost využívat i služby sběrného dvora ve Velkých Opatovicích. Pracovní doba bude včas zveřejněna. Zpoplatněna bude pouze stavební suť, cihly a pneumatiky.

Smyslem této spolupráce je umožnit občanům, kteří mají větší množství komunálního odpadu, aby nemuseli čekat na velkoobjemový kontejner, který bývá přistaven 2x do roka. Železný šrot bude možno průběžně ukládat u Dvořákové stodoly po domluvě s panem Olivou. Těžší kusy hasiči svezou v rámci sběru kovového šrotu.

Kalendář vývozů odpadu v roce 2024

Kalendář vývozů popelnic na rok 2024 v tištěné podobě jste obdrželi společně se zpravodajem do Vašich poštovních schránek.

Nové jízdní řády

Od 10.12.2023 budou v platnosti nové autobusové jízdní řády. Tyto jízdní řády jsou umístěny na webové adrese www.ids.jmk.cz. Jízdní řády autobusů linky 251 a 253 jsou k dostání v tištěné podobě zdarma na OÚ Borotín. Vytisknutí ostatních linek autobusů a jízdních řádů na vlak je zpoplatněno.

Jubilanti

Životní jubilea v měsících leden až březen 2024 oslaví:

Pelikánová Pavlína
Novotná Ludmila

Korbelová Vlasta
Kožušek Tomáš

Vítková Dagmar
Mlčochová Jaroslava

Bačovský Josef
Sedlák Lubomír

Maršálková Jarmila

Novotný Miroslav

Miníková Antónia
Toman Miroslav

Kozelková Lydie
Paroulek Ladislav

Tylšarová Milena

Všem srdečně gratulujeme.

Kulturní a společenské dění v obci

Během měsíce srpna jste mohli hlasovat pro *Biocentrum a biokoridor v Borotíně* v soutěži „Cena za krajinu“. V soutěži jsme se umístili na 2.místě v rámci celého Jihomoravského kraje.

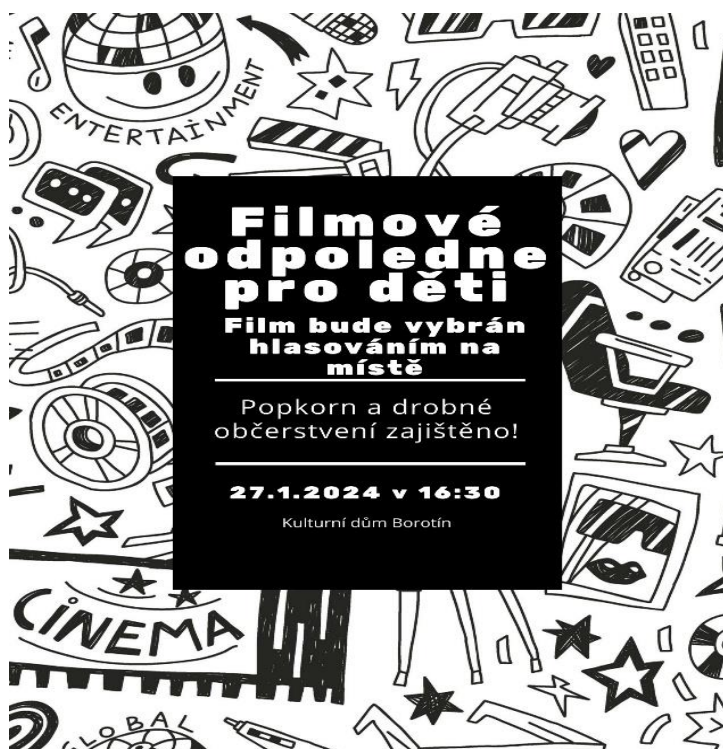
Vánoční dílny

Srdečně zveme všechny věkové kategorie na vánoční tvoření. Přijďte si zpříjemnit vánoční čas a společně si něco vyrobit. Součástí dílen bude i tvoření vánočních dekorací na stromček, který společně ozdobíme a rozsvítíme na první adventní neděli.

Rozsvícení vánočního stromčku

Druhým rokem slavnostně rozsvítíme vánoční stromček v neděli 3. 12. 2023. Součástí programu bude společné zdobení stromčku vánočními dekoracemi, ale také zpívání vánočních koled.

Filmové odpoledne

Obec Borotín Vás srdečně zve na filmové odpoledne, které se bude konat v sobotu 27. 01. 2024 od 15 h v kulturním domě, všichni jste srdečně zváni.

Oslava Mezinárodního dne žen

Obec Borotín ze srdce zve všechny borotínské ženy k oslavě MDŽ, která se uskuteční dne 9. 3. 2024 v kulturním domě od 14 h. Součástí programu bude vystoupení dětí z MŠ Borotín, ale také velmi zajímavá přednáška.

Cestovatel, vypravěč příběhů a spisovatel Tomáš Vejmolka alias Tomík na cestách se vydal na další neskutečnou cestu. Tentokrát vyrazil s TUKTUKEM Z THAJSKA PŘES PŮL SVĚTA AŽ NA MORAVU!

Tuktuk je thajská tříkolka, kterou si Tomík pořídil v Thajsku a bez jakékoli zkušenosti se úplně sám vydal s tímto 35 let starým vozem na roční cestu přes půl světa. Projel tak 13000 km přes Thajsko, Myanmar, Indii, Nepál, Írán, Turecko, Bulharsko, Srbsko, Maďarsko a Slovensko, až jej přesně do roka a do dne dotlačil na Moravu.

O tom, že to jde, když se chce, jak zvládnout těžké situace, nebo jaký to je být sám jeden rok na dobrodružné cestě a mnoho barvitých historek plných neskutečných situací, útěků před slonem, příšerných Indů ale i nádherného Íránu vám Tomík s humorem a jistou nadsázkou mile rád poví za doprovodu fotografií a videí promítaných na plátně.

Budeme se na vás moc těšit. Občerstvení zajištěno.

Připravované obecní akce

Dále ještě chceme zorganizovat akci s tematikou Hospodských kvízů, kde si nejenom ověříte svoje znalosti, ale zároveň se dobře pobavíte. Jiné případné akce budou zveřejňovány průběžně.

Věřím, že kulturní akce vás budou bavit. Budu se na vás těšit. Pokud máte nápad nebo představu o konkrétní kulturní akci, kterou chcete v obci zažít, tak pište svoje náměty, dotazy či připomínky na emailovou adresu ivetmullerova@seznam.cz či volejte na tel. č. **608 274 109**. Samozřejmě můžete mi sdělit i jakýkoliv jiný podnět z dění obce.

Krásné Vánoce a vánoční čas, hodně zdraví a štěstí v Novém roce přeje Iveta Müllerová – předsedkyně kulturního výboru.

Štěpánské střelby ze vzduchovky

Angels Offroad, z.s. si Vás dovoluje srdečně pozvat na tradiční „Štěpánskou“ soutěž ve střelbě ze vzduchovky, která se uskuteční **v úterý 26. prosince 2023 od 14:00 v hasičském sklípku**. Kategorie: mládež (do 15 let), ženy, muži. Začínají děti (cca do 16h, poté dospělí). Pro všechny bude připraveno bohaté občerstvení, pro vítěze lákavé ceny. Přijďte si zpestřit vánoční čas, rádi Vás uvidíme.

Předvánoční koledování

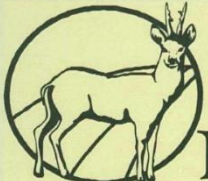
Tradiční vánoční koledování s dechovým orchestrem „Malá Haná“ se letos uskuteční v neděli **17. prosince 2023 u hasičského sklípku v 10.00 hodin**. Přijďte všichni, kdo se chcete naladit do sváteční vánoční atmosféry a poslechnout si pěkné vánoční písně a koledy. Teplé nápoje jsou zajištěny. Srdečně zve zastupitelstvo obce Borotín a SDH.

Naháňka na divočáky

„Myslivecký spolek Vanovice-Borotín pořádá 16.12. v době od 8.00 do 16.00 naháňku na divočáky. Prosíme občany, aby se v zájmu zajištění bezpečnosti nepohybovali tento den na lesních pozemcích v katastru Borotína a Vanovic. Děkujeme za pochopení.“

Ples Mysliveckého sdružení Borotín – Vanovice

MYSLIVECKÝ
SPOLEK
**VANOVICE
BOROTÍN**

Myslivecký spolek Vanovice - Borotín Vás srdečně zve na

18. Myslivecký ples

pořádaný v sobotu **20. 1. 2024** ve **20 hodin**
v **kulturním domě ve Vanovicích.**

Myslivecká kuchyně Slosovatelné vstupenky	Bohatá tombola	Svoz autobusem zajištěn 19.45 Velké Opatovice – sokolovna; 19.55 Borotín – zastávka
---	-----------------------	--

Podzim v MŠ Borotín

Do nového školního roku nastoupilo 19 dětí, z toho dvě dvouleté, tudíž školka byla plně obsazena. Během září se odhlásily dvě zahraniční děti, vrátily se do vlasti. Mohli jsme tedy nabídnout volná místa dalším dvouletým dětem. Uspokojili jsme tak všechny místní rodiče a jejich děti, které se k nám do školky hlásily. V současné době máme zapsané tři šestileté, dvě pětileté, pět čtyřletých, pět tříletých a čtyři dvouleté děti. Z toho je 9 chlapců a 10 dívek, 12 místních a sedm přespolních.

S dětmi jsme hned od září prožívali všechny důležité svátky a všímali si změn v přírodě. Povíдали si o pouti a putování a upekli si pouťové koláčky, víme, kdo je svatý Václav a jaké měl vlastnosti, sledovali jsme, jak dozrává úroda, ochutnávali různé druhy ovoce a zeleniny, dlabali dýně, které nám přivezl pan Oliva, pekli si brambory v popelu a také vlastní chleba. S rodiči jsme pouštěli draky a přivítali svatého Martina. Svátek republiky jsme oslavili pečením Masarykova cukroví a hledáním státních symbolů v naší obci. Dušičkový čas byl příležitostí k návštěvě hřbitova a ke vzpomínce na naše předky.

Stále každý pátek vyrážíme na výpravy do okolí, a tak můžeme všemi smysly vnímat, co se děje v lese na podzim, a jak se příroda chystá na zimu. Přijali jsme pozvání na výlet do lesního zázemí, na divadélko a do keramické dílny v MŠ Knínice. Vesmír jsme objevovali v pojízdném planetáriu Morava v Boskovicích. Zapojili jsme se spolu s Domovem Za Sluncem do projektu Mezigeneračně, který zaštiťuje o.p.s. Mezi námi. Jednou měsíčně se budeme scházet při společných aktivitách. Na prvním setkání jsme se seznamovali, obkreslovali si ruce a vznikly tak dva plakáty stromů přátelství. Jeden zůstal v domově a druhý jsme si pověsili u nás ve školce. Připomíná nám, že máme nové přátele! Zároveň nabízíme aktivním seniorům, že se mohou do projektu zapojit i jednotlivě, třeba čtením pohádek v MŠ nebo drobnou výpomocí, viz. <https://www.mezi-nami.cz/>.

Mgr. Daniela Ošlejšková, ředitelka MŠ

Vánoce jsou před námi

Milan Vlasák

Celý rok čekáme na vánoce,
čas to byl předlouhý, nebral
konce.
Jen samé starosti pokradmo
smích
a kdoví, jestli nám napadne sníh.

Otevři srdce, advent je tady,
prosinec chladný má svoje klady.
Zvonečky zvoní, cinkají tiše,
polévka horká, zahřeje v břiše.

Ať je sníh anebo bláto,
vánoční čas musíš zvládnout.
Zelený stromek ozdobit,
v kuchyni mámu pozlobit.

Hvězdy svítí pro každého,
pro pána i pocestného.
Světlo je tu pro nás všechny,
budme za to bohu vděční.

Kometa se jednou vrátí,
bez víry se duše ztratí.
Ten, kdo věří kouzlu vánoc,
podá ruku, umí pomoci.

Ze soboty na neděli,
pro hříšníky, pro anděly.
Jsou tu svátky, odpuštění,
milé slovo věda není.

Miska jablek a ořechů,
dárky balené ve spěchu.
Být spolu aspoň na pár dní,
to je to kouzlo vánoční.

Dlouhý rok čekání a je to tu,
snad láska vyžene ne-dobrotu.
Ochutnej punč, rohlíčky od mámy,
vysněné Vánoce jsou před námi.

SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Borotín

(www.sdhborotin.cz)

Podzim v našem sboru:

Podzim zahájili v sobotu 2. září tradičně Mladí hasiči již XXIV. ročníkem soutěže o Borotínský pohár. Vedli si dobře a družstvo starších vybojovalo první místo v Kýbl Cupu.

7. září jsme se rozloučili s naším dlouholetým a zasloužilým členem, Antonínem Machourkem. Čest jeho památce.

17. září připravili hasiči pouťové posezení s občerstvením. Děkujeme všem za účast.

Na přelomu září a října absolvovali mladí hasiči branné závody v Sychotíně a v Senetářově.

16. listopadu jsme zorganizovali s naším preventistou přednášku pro veřejnost, s názvem **Bezpečná domácnost**. Protože se jedná o témata velmi důležitá, **najdete ji také na našem webu**. I v příštím roce budeme v pořádání přednášek na téma prevence pokračovat.

V sobotu 9. prosince se můžou děti těšit na **Mikuláše u sklípku**. Nebude chybět malé občerstvení a ani ohňostroj. Srdečně Vás zveme. Plakát najdete v nástěnkách a na webu. Přihlášky balíčků 736 486 916 – Věra Neubauerová

Příští rok 13. ledna připomínám všem našim členům **Valnou hromadu v KD**

A samozřejmě srdečně zvu širokou veřejnost **24. 2. 2024 na tradiční Hasičský ples**.

Závěrem bych rád poděkoval všem našim sponzorům za podporu a spolupráci a všem členům SDH, za jejich reprezentaci sboru a za jejich odvedenou práci.

Hodně zdraví a spokojenosti v Novém roce Vám přeji Vaši HASIČI.

Milan Vlasák, starosta SDH Borotín

Hasiči Borotín vás všechny zvou na tradiční

PEKELNOU MIKULÁŠSKOU NADÍLKU

Sobota 9.12.2023 od 16:30

před hasičským sklípkem v Borotíně

Bohaté občerstvení zajištěno – čaj, svařák

Těšit se můžete také na závěrečný OHŇOSTROJ

Bližší informace podáme na tel.: 737 486 916 – Věra Neubauerová

Ze života zášahové jednotky:

Odborné přípravě členů a údržbě techniky byly věnovány uplynulé podzimní měsíce.

V září absolvovali Velitelé 3-denní odborné školení ve výcvikovém zařízení HZS Tišnov a v říjnu pak strávili Strojníci jeden den na stanici HZS v Blansku.

Šestičlenné družstvo se zúčastnilo výcvikového dne Jednotek požární ochrany pořádaného okrskem Velké Opatovice v Malé Roudce, kde jsme si vyzkoušeli typové činnosti na 8 různých stanovištích pod vedením zkušených lektorů z řad profesionálních hasičů. Potrénovali jsme např. práci s proudnicí a hašení vnitřních prostor, hašení s PHP, transport osob v terénu, práci se žebříky, vyprošťování zavalených osob, činnosti u dopravní nehody, hašení lesního požáru, resuscitaci a AED aj. Věřím, že nabyté zkušenosti dále posílí naši akceschopnost. Zároveň se jedná o koncentrovaný zážitek a praktickou aplikaci vědomostí.

Díky dlouholetému úsilí a finanční podpoře obce na úseku požární ochrany se naše jednotka postupně stává velmi slušně vybavenou a toto se nám zúročí v připravenosti na široké spektrum situací. Přál bych si, aby se do našich řad podařilo získávat nové členy i z řad Vás – spoluobčanů a omladili jsme tak naši jednotku. Je to záslužná služba obci a jejím obyvatelům a v konečném důsledku členství v jednotce posloužíte nejlépe sami sobě a svým rodinám. Naučíte se, jak se zachovat a dokážete pomoci, ať už nás v budoucnu potká cokoliv. Všichni máme plno práce, ale pokud jste ochotni vyčlenit průměrně 2 hodiny svého času 1x za 14 dnů pro dobrou věc, prosím udělejte to. Jsme dobrá parta a společně dokážeme víc. Děkuji a těším se na Vás. Nestyďte se a udělejte první krok.

CHLAPI i HOLKY !!! CHCEME VÁS DO ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY HASIČŮ!!!

Jste obecní patrioti? Jste ochotní pomáhat druhým? Máte rádi akci a jste zvědaví?
PŘIJDTE MEZI NÁS, VŠE VÁS NAUČÍME !

Napište mi na velitel@sdhborotin.cz, nebo zavolejte mob: 602 377 846. Libor Toul, velitel JPO

Topná sezóna již začala. Věřím, že jste všichni, kdo máte kotel na tuhá paliva nebo plyn využili služeb kominíka nebo revizního technika a dali si do pořádku svá topidla a komíny. Je to velice důležité a apeluji na Vás, věnujte tomu pozornost. Základní informace získáte v přednášce na webu SDH.

ZVÝHODNĚNÁ NABÍDKA HASÍCÍCH PŘÍSTROJŮ A POŽÁRNÍCH HLÁSIČŮ

V rámci zlepšení požární prevence nabízíme všem občanům zprostředkování hromadného nákupu zvýhodněných setů hasících přístrojů a požárních hlásičů. Pro nově kolaudované stavby je to již povinnost. Většina starších domácností přesto doma nemá alespoň jeden hlásič a přenosný hasicí přístroj. Rovněž jsme schopni zprostředkovat revizi stávajících PHP v rámci pravidelného servisu obecních přístrojů v jarních měsících. **Využijte toho – ušetříte čas a posílíte svoji bezpečnost!**

Zájemci hlase se do 31. ledna 2024 na obecním úřadě.

Jsme tu pro Vás

Vážení spoluobčané, vážíme si Vaší přízně a děkujeme za podporu a spolupráci. Neváhejte se na hasiče obracet **vždy, když si nevíte rady** v oblasti požární ochrany a prevence – **pomůžeme, poradíme**. Máme k dispozici různé vybavení, které můžeme po dohodě poskytnout.

Čerpání vody – likvidace hmyzu – elektrocentrála – přívěs za auto – hliníkový žebřík - aj. Kontakty najdete na webu a ve vývěsce na hasičárně.

Přeji nám všem klidné Vánoce, podařený rok 2024 a hlavně pevné zdraví.

Libor Toul, velitel sboru a zásahové jednotky obce

Tradiční hasičský ples

Srdečně Vás zveme na tradiční hasičský ples, který se uskuteční **v sobotu 24. 2. 2024 od 20h v kulturním domě v Borotíně. K tanci a poslechu hraje skupina VELVET**. Bohatá tombola a kvalitní občerstvení zajištěno. Těšíme se na Vás.

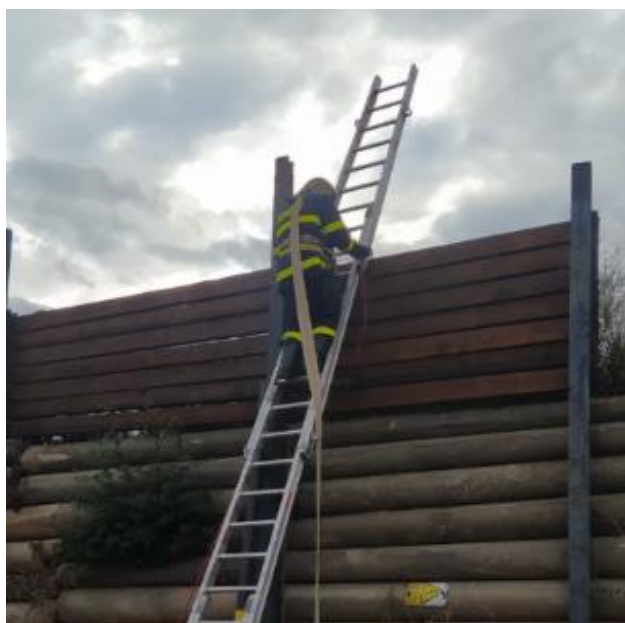
VAŠI HASIČI

Dětský maškarní karneval

Zveme všechny děti, rodiče, prarodiče a známé na maškarní karneval, který se uskuteční **v sobotu 16. 3. 2024 od 14h v kulturním domě v Borotíně**. Tombola plná hraček a spousta dobrot budou připraveny.

HASIČKY BOROTÍN

Výcvikový den JPO – Malá Roudka 14. 10. 2023:

VLASTIMIL SEDLÁK A JEHO ZÁHADNÉ KŘÍŽE

Marie Dobiášová

Letos v srpnu uběhne už 20 let od smrti Vlastimila Sedláka, badatele, který s láskou pátral po historických a vlastivědných památkách v rodném regionu a díky zevrubné znalosti „svého“ kraje přispěl jedinečnými informacemi také k doplnění našich znalostí o křížových kamenech a kamenných křížích. Patří k nemnoha badatelům, mimo okruh profesionálů z památkové péče, kteří se těmto kamenným památkám věnovali i v dobách mezi koncem druhé světové války a založením Společnosti pro výzkum kamenných křížů.

Pana Sedláka jsem bohužel osobně neznala, proto bych ráda nejdříve dala slovo Lie Ryšavé, která tuto možnost měla: *„Pana Vlastimila Sedláka jsem poznala na začátku 80. let minulého století. Českobratrská církev evangelická (ČCE), v níž jsem byla s celou rodinou aktivní, hledala dobrovolníky, kteří by byli ochotni a schopni zpracovávat archivní dokumenty z doby krátce po vydání tolerančního patentu Josefem II. Také pan Sedlák na výzvu zareagoval. Tehdy už měl za sebou řadu zdravotních problémů a byl v invalidním důchodu. (...) Práce i semináře byly velmi zajímavé. Otevíral se před námi svět prostých lidí, tajných evangelíků, jejichž statečnost a věrnost víře otců byla ohromující. Osobně museli předstupovat před komise na panstvích, odpovídat na řadu otázek a statečně svou příslušnost k evangelické víře vyznat. Zápisy z komisí byly velmi autentické. (...) Brávala jsem s sebou tři malé dcerky. A možná, že i díky tomu, jsem se s panem Sedlákem více sblížila. Semináře byly náročné, a tak není divu, že naši, povětšinou výrazně starší kolegové, potřebovali během dne odpočinek. V té době jsme s panem Sedlákem a dětmi chodili na kratší, přesto zajímavé výlety. A zatím co děti skotačily, povídali jsme si o všem možném. S obdivem jsem se dovídala o všem, co pana Sedláka zajímalo. Šíře jeho kulturních zájmů byla ohromující. Uměl o nich skromně, o to zajímavěji vyprávět. Pověděl mi také, že ho zajímají tzv. evangelické legendy, příběhy z oblasti Malé Hané, z evangelického sboru Vanovice, odkud pocházel. Občas se k tématu vracel a mě napadlo, že by bylo krásné tyto kratičké příběhy vydat. V té době to byla nereálná představa. Myslím, že to bylo naposledy, co jsme se na semináři setkali, kdy mi pan Sedlák přivezl sešit nazvaný Zapomenuté zkazky. (...) Sešit čekal dlouho na zpracování, či spíš na příležitost, jak ho jako útluu brožurku vydat. Když se konečně možnost objevila díky kolegům z Masarykovy univerzity, pan Sedlák již nežil. S velikou pečlivostí a s úctou k jeho sběratelskému počínu jsem kratičké příběhy utřídila a připravila odborně k vydání. (...) Knížečka Zapomenuté zkazky byla uvedena při sborovém odpoledni na evangelické faře ve Vanovicích, tedy ve sboru, kde byl pan Vlastimil Sedlák pokřtěn a vyrůstal. Bylo to symbolické.“*

Podobenka Vlastimila Sedláka.
17. 6. 1977. Archiv obce Borotín.

Vlastimil Sedlák se narodil 20. dubna 1927 jako nejstarší ze tří dětí domkáře a drobného zemědělce v Borotíně u Boskovic na Malé Hané, svérázném regionu v severní části Boskovické brázdy, jehož přirozenými centry jsou města Boskovice, Velké Opatovice a Jevíčko. Přestože se nakonec zabydlel o něco severněji, rovinatá krajina, obilná pole, meze, stepní stráně a hlavně zdejší svérázní lidé mu natrvalo přirostli k srdci. Rád a často se sem vracel. Navštěvoval své příbuzné i velké množství přátel, které poznal při získávání podkladů ke svým vlastivědným pracem.

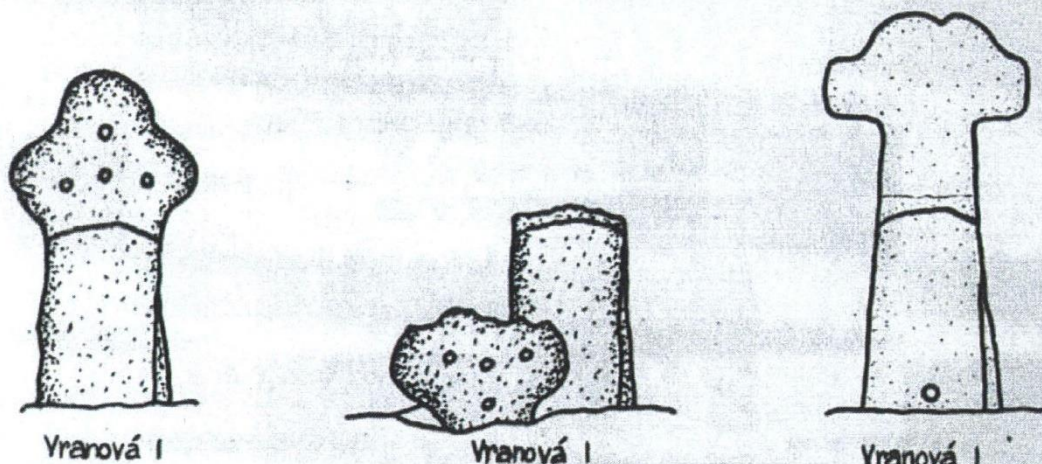
Už od dětství ho zajímala vedle matematiky a techniky i literatura, historie a vlastivěda. Po ukončení studia na střední průmyslové škole strojnické v Brně začal pracovat v pobočce Olšanských papíren v Lukavicích u Zábřehu. Poté přešel jako technik do papíren v Litovli, kde se natrvalo usadil a založil rodinu. Mimo svou pracovní profesi měl nepřehledné množství koníčků. Věnoval se družstevní výstavbě rodinných domů, byl členem fotokroužku Olšanských papíren, zajímal se i o přírodní léčitelství. Nade vším ale převažovaly zájmy vlastivědné a historické.

Po mnoho let byl aktivním členem Historicko-vlastivědného kroužku při Moravských šamotových a lupkových závodech ve Velkých Opatovicích. Toto uskupení badatelů významně přispělo ke shromáždění národopisného materiálu v regionu. Kroužek sbíral historické dokumenty, pořádal vlastivědné konference, přednášky, výstavy, aj. Zabýval se

MELMUKOVI, Eva a Jiří. Badatelé tolerančního patentu. 80. léta 20. stol. Zveřejněno se souhlasem ThDr. Petra Melmuka, syna manželů Melmukových, evangelických farářů a historiků, kteří dobrovolníky vedli. Vlastimil Sedlák je na fotografii v první řadě, stejně jako Lia Ryšavá s nejmladší dcerou Michaelou.

KAMENNÉ KŘÍŽE NA MALÉ HANĚ A OKOLÍ 1:20 I.

SEDLÁK, František. *Nákresy kříže Vranová I.* Převzato z knihy SEDLÁK, Vlastimil. *Záhadné kříže. Velké Opatovice: Historicko-vlastivědný kroužek při ZV ROH MŠLZ, 1970. Knižnice vlastivědných zpráv Malá Haná.*

také vydavatelskou činností, vedle vlastivědných sborníků nebo věstníku *Malá Haná* vydal i několik knih – byla mezi nimi v roce 1969 také kniha Vlastimila Sedláka *Záhadné kříže*.

Vydání knihy souviselo s uvolněním politického a kulturního života v 60. letech – po roce 1948 bylo bádání a publikační činnost spojená s kamennými kříži, stejně jako jejich ochrana, problematická až nežádoucí. Přestože autor ve své publikaci zaznamenává jen několik křížů a kamenů, nacházejících se v regionu Malá Haná a blízkém okolí, jedná se o počín hodný pozornosti. Uvádí zde totiž do odborné literatury hned několik těchto kamenných památek. Poprvé popisuje **kamenné kříže** a **křížové kameny** v Uhřicích (okr. Blansko, nyní veden pod číslem 0365) **Petrůvce** (okr. Svitavy, č. 0677) a **Oboře** (okr. Blansko, č. 0363). Uvádí zde také ztracené kříže v **Nectavě** (okr. Svitavy) a **Cetkovicích** (okr. Blansko) – jejich existence je stále jen hypotetická, neboť dosud nebyla potvrzena z jiných zdrojů.

Vlastimil Sedlák v knize navazuje na práci moravskotřebovského učitele a vlastivědce **Aloise Czerneho**, který na přelomu 19. a 20. století zpracoval nejúplnější soupis křížových kamenů a kamenných křížů v regionu (práce A. Czerneho jsou k dispozici v němčině, bohužel dosud nebyly přeloženy do češtiny). Ke všem kamenným památkám navíc doplňuje mnoho dosud neznámých podrobností získaných z místních pramenů – z kronik a regionálního tisku, z rozhovorů se starousedlíky, z konzultací s dalšími badateli v oblasti, zejména **Aloisem Ferulíkem**, **Františkem Továrkem** a **Františkem Votavou**. Poukazuje například na materiál, z něhož je vytesán kříž v Jaroměřicích (okr. Svitavy, č. 0447) – červený pískovec se nenachází v okolí Jaroměřic, ani na celém území Malé Hané, a uvádí zajímavou hypotézu, že za vznikem kříže by mohl stát hrabě Šubír (1680 – 1738). Poukazuje také na souvislost kříže v Petrůvce s křížem ve Svojanově – na obou je v rámci celé Evropy jedinečný reliéf přední nápravy vozu.

TOVÁREK, František. Tzv. cyrilometodějský kříž v polích při silnici u Vranové Lhoty. Převzato z knihy SEDLÁK, Vlastimil. *Záhadné kříže. Velké Opatovice: Historicko-vlastivědný kroužek při ZV ROH MŠLZ, 1970. Knižnice vlastivědných zpráv Malá Haná. Knižní reprodukce fotografie je zveřejněna s laskavým svolením Vlasty Purketové, dcery Františka Továrka.*

Popisované kříže V. Sedlák v knize sám pečlivě nakreslil - v měřítku 1 : 20. Zachytil zde i různé podoby některých křížů v průběhu několika desetiletí. Součástí knihy jsou i dvě fotografie – pozoruhodná je zejména **fotografie kříže ve Vranové od Františka Továrka** z roku 1967, která je dokladem dosud živé cyrilometodějské tradice v oblasti.

Motivací k podrobnému zjišťování historie křížů byla pro Vlastimila Sedláka především snaha vyloučit či aspoň zpochybnit přesvědčení o cyrilometodějském původu křížů, které bylo v jeho rodném kraji tehdy stále velmi silné. Činí tak z pozice evangelíka, který si uvědomuje důležitost cyrilometodějské tradice pro věřící v minulosti i současnosti a dobře chápe význam spojení osobností Věrozvěstů s křížovými kameny a kamennými kříži pro dobu vlasteneckého uvědomování kolem roku 1880. Má ale za to, že v současnosti už je třeba upřednostňovat fakta před buditelským nadšením.

Knih *Záhadné kříže* zůstala kvůli nástupu tzv. normalizace v ČR nadlouho nejvýznamnějším příspěvkem z regionu Blanenska a Svitavska v oboru – dalším počinem byla až o 30 let později publikace ředitelky blanenského muzea Evy Nečasové *Křížové kameny a kamenné kříže okresu Blansko* (Muzeum Blansko, 1999).

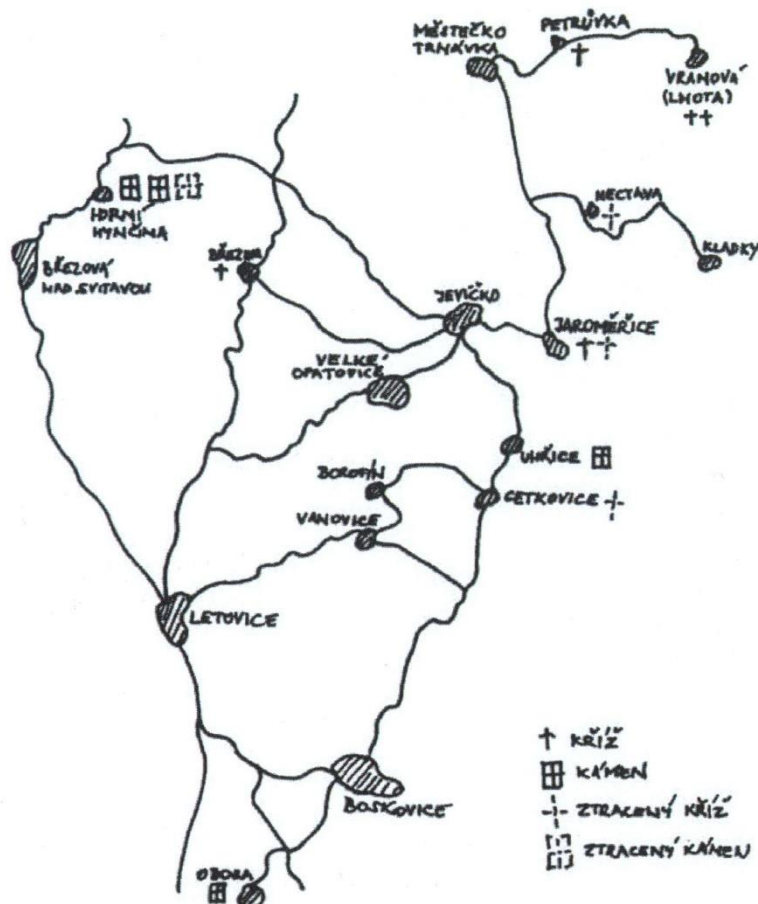
Za života V. Sedláka již žádná jeho další kniha nevyšla. Svě vlastivědné poznatky prezentoval především v celé řadě příspěvků v tisku. Když kolem šedesátky prodělal mozkovou příhodu, která jej na určitý čas vyřadila z aktivní činnosti, podařilo se mu silou vůle vše překonat a i přes určité potíže se pustil znovu do psaní. V roce 1997 musel čelit další životní ráně, když město Litovel postihly rozsáhlé záplavy a on v zatopeném domě přišel o velké množství svých sbírek. Jeho poslední práce - studie o mlýnech v rodném Borotíně - zůstala rozepsaná v psacím stroji. Zemřel 10. srpna 2003...

Příklad Vlastimila Sedláka dokazuje, že právě regionální badatelé díky svým podrobným znalostem a lásce k určitému kraji pomáhají seznamovat s památkami svého regionu odbornou i širší veřejnost a tím tyto památky zároveň chrání. Sám tuto svou roli bral velmi zodpovědně, jak dokazuje *Poslání*, které zanechal v knize *Záhadné kříže*:

Mnoho starých památek na našem venkově zmizelo a stále mizí. Svému osudu neušly ani staré kamenné kříže a křížové kameny. Nejmarkantnější důkazy těchto nenahraditelných ztrát jsou v Hornomoravském úvalu: co se doposud udrželo na Malé Hané a v okolí, mělo by být

zabezpečeno tak, aby tyto skromné památníky promlouvaly i k příštím věkům o dávno zašlých událostech i o obratné práci neznámých lidových tvůrců. Společně je pečlivě ochraňme a važme si jich i přesto, že nejsou odkazem Velké Moravy. Jako echo daleké minulosti zůstanou tím spíše zachovány, čím spíše se Vlastivědná osvěta stane opět středem, z něhož se rozbíhají pa-prsky do dalek času a prostoru.

Autorka článku děkuje PhDr. Lie Ryšavé za vzpomínku na Vlastimila Sedláka; Mgr. Ctiradu Burgetovi za konzultaci a poskytnutí textu bakalářské práce; Vlastě Purkové za souhlas s publikováním fotografie jejího otce Františka Továrky; ThDr. Petru Melmukovi za poskytnutí fotografií a souhlasu s jejich zveřejněním; za pomoc při zjišťování informací k článku starostovi obce Borotín Ing. Zdeňku Toulouvi, bratru V. Sedláka Lubomíru Sedlákově, Zdeně Budínové z Památníku města Velké Opatovice, vedoucí Městské knihovny Jevíčko Stanislavě Kavanové a Petře Minaříkové z Městského úřadu Jevíčko.

DOBLÁŠOVÁ, Marie. Mapka křížů a kamenů uvedených v knize V. Sedláka *Záhadné kříže*. 2023.

Zdroje:

- BURGET, Ctirad. *Kamenné kříže a křížové kameny Boskovicka a Moravskotřebovska*. Bakalářská práce 2010. <https://theses.cz/id/hsi7yv/>
- FILIP, Josef. Sedlák Vlastimil. Klub přátel Boskovic, 2019. <http://www.klub-pratel-boskovic.cz/osobnosti/sedlak-vlastimil.php>
- RYŠAVÁ, Lia. *Vzpomínka na Vlastimila Sedláka*. 2023. Pro potřeby článku byla vzpomínka se souhlasem autorky textu zkrácena.
- SEDLÁK, Vlastimil. *Záhadné kříže*. Velké Opatovice: Historicko-vlastivědný kroužek při ZV ROH MŠLZ, 1970. Knížnice vlastivědných zpráv Malá Haná. Pro čtenáře některých krajských knihoven digitálně dostupné na adrese <http://krameriusndk.nkp.cz/search/handle/uuid:41ba9830-d2d8-11ed-92d6-5ef3fc9bb22f>
- SCHUSTER, Michal. *Připomínka výročí narození Vlastimila Sedláka (1927-2003)*. Borotínský Zpravodaj, červen 2017, s. 6. <https://www.obecborotin.cz/file.php?id=10265&oid=5745912>
- Vlastivěda na Malé Haně*. Vlastivědný věstník moravský, č. 25, 1973.
- Životopis Vlastimila Sedláka. Archiv Památníku města Velké Opatovice.

článek byl převzat ze Sborníku Společnosti pro výzkum kamenných křížů 2023, který vydala Knihovna a Muzeum Aš; sborník lze zakoupit na emailové adrese krize@muzeum-as.cz.